

máxima
medisch centrum

Heupdysplasie

Onderontwikkeling
van de heupkom

orthopedisch centrum
máxima

Uw kind heeft een verwijzing gekregen voor de kinderorthopeed van Orthopedisch Centrum Máxima (OCM) vanwege heupdysplasie. In deze folder krijgt u alvast meer informatie.

Inhoudsopgave

Wat is heupdysplasie?	pagina 2
Oorzaken	pagina 3
Onderzoek	pagina 3
De bandage	pagina 4
Instructies bandage	pagina 4
Controle bandage	pagina 5
Na de spreidbehandeling	pagina 5
Behandelingsduur	pagina 5
Tips verzorging	pagina 5
De toekomst	pagina 7
Belangrijke telefoonnummers	pagina 7
Afsprakenschema	pagina 8

Wat is heupdysplasie?

Een normaal heupgewricht (figuur 1) bestaat uit een heupkop en een heupkom. De kop draait in de kom als een kogel. Om goed te kunnen functioneren staat de kop midden in de kom en is de kom mooi diep. Als de kop goed tegen de kom aandrukt wordt een mooie diepe kom gevormd.

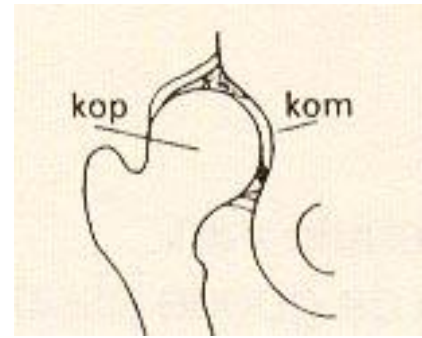

fig. 1 normale situatie

Bij heupdysplasie is het heupgewricht niet goed ontwikkeld. De heupkom is niet diep genoeg en overdekt de heupkop niet goed. Hierdoor komt de groei van het kommetje door de kop niet goed tot stand. De heupkop kan dan gemakkelijk uit de ondiepe kom glijden. Het is zelfs mogelijk dat de heup steeds verder ontwricht wordt en de heupkop helemaal niet meer in de kom komt (heupluxatie).

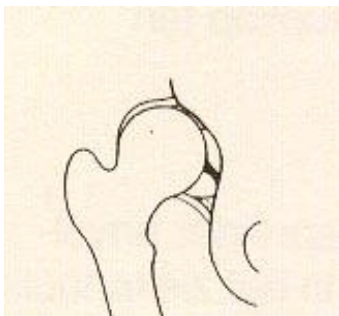

fig. 2 heupdysplasie

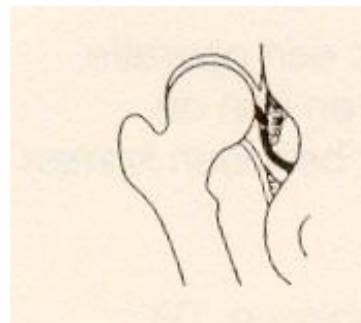

fig. 3 heup uit de kom

Heupdysplasie is één van de meest voorkomende ontwikkelingsstoornissen die na de geboorte tot uiting komt. Het komt bij ongeveer twee procent van alle baby's voor. Heupdysplasie is niet pijnlijk, maar als deze afwijking niet wordt behandeld, kan later eerder artrose (slijtage) ontstaan.

Oorzaken

De oorzaak van heupdysplasie is nog onbekend. De afwijking komt niet overal evenveel voor. Zo is heupdysplasie in China en Afrika zeer zeldzaam. Ook komt de afwijking veel vaker voor bij het eerste kind en bij meisjes.

De oorzaken zijn:

1. Erfelijke en familiale invloeden; bij baby's van wie één van de ouders, zusjes of broertjes heupdysplasie heeft (gehad), is de kans op de afwijking veel groter.
2. De ligging van de baby in de baarmoeder: bij stuitligging komt heupdysplasie iets vaker voor. In hoeverre de afwijking na de geboorte door bepaalde houdingen kan verergeren is niet duidelijk. Wel is bekend dat het dragen van de baby in een draagzak (in heupspreidpositie) gunstig is. Langdurig strekken van de benen, zoals bijvoorbeeld bij het inbakeren, wordt afgeraden.
3. Onverklaarbare oorzaak.

Onderzoek

Het is zeer belangrijk dat heupdysplasie in een vroeg stadium wordt ontdekt. Daarom worden baby's direct na de geboorte onderzocht. Ook op het consultatiebureau vinden deze onderzoeken plaats. Vaak ziet de arts op het consultatiebureau een verminderde beweeglijkheid aan de heup van uw kindje. Pijn hebben deze kinderen vrijwel nooit. Als de arts de afwijking vermoedt, is aanvullend onderzoek noodzakelijk.

Als de baby drie maanden oud is volgt er echografieonderzoek. Onder de leeftijd van drie maanden geneest heupdysplasie soms spontaan en is dus geen behandeling nodig.

Als de kinderen één jaar of ouder zijn wordt een röntgenfoto gemaakt. Echografisch onderzoek is dan niet meer mogelijk. Bij een afwijking wordt uw kindje doorverwezen naar de kinderorthopedisch chirurg. De behandeling is meestal succesvol.

De spreidbroek

Er wordt meestal gestart met een zogenaamde Pavlik-bandage. Dit is namelijk de minst ingrijpende behandeling voor uw kind. Deze Pavlik-bandage spreidt beide beentjes, zodat de heupkop goed in de heupkom wordt gebracht. De kom kan zich zo beter ontwikkelen.

Als het kind in deze spreidstand veel met de benen trappelt, ontstaat door een intensievere druk van de heupkop in de heupkom een groeiprikkel. Hierdoor vormt de vlakke heupkom een beter (ronder) dak boven de kop.

De bandage doet geen pijn. Wel kan uw kindje tijdelijk in de motorische ontwikkeling geremd worden. Dit wordt weer ingehaald als de bandage niet meer wordt gedragen.

Instructies bandage

- Uw kind kan de eerste keer dat de bandage aangaat boos reageren en huilen. Dit komt doordat het moet wennen aan de bandage, die de beentjes in een andere stand brengt. Dit kan voor u als ouder vervelend zijn.
- Denkt u dat uw kindje pijn heeft, neem dan contact op met de polikliniek kinderorthopedie.
- Soms zien we de eerste tijd dat de bandage wordt gedragen een verminderde beweeglijkheid van het aangedane been. Een strekbeweging in de knie door het kind zelf moet wel mogelijk blijven. Als dit niet mogelijk is, neemt u contact op met de polikliniek kinderorthopedie.
- De bandage moet 23 uur per dag worden gedragen, maar mag bij baden of aankleden worden afgedaan (tenzij de kinderorthopeed andere instructies heeft gegeven).

Controle bandage

Er vindt een controle plaats na twee weken, na zes weken en na drie maanden.

Drie maanden na het starten van de spreidbehandeling wordt een nieuwe heupecho gemaakt. Dit gebeurt niet eerder, omdat de behandeling uitgaat van de groei van het heupgewricht. Dit kost tijd. Na deze echo bespreekt de kinderorthopeed met u de stand van zaken.

De behandelingsduur is afhankelijk van de ernst van de afwijking en het verloop van het genezingsproces. Bij het eerste bezoek worden alle controleafspraken met u gepland. Deze staan vermeld op pagina 8.

Na de spreidbehandeling

Ook na de behandeling komt uw kind regelmatig op controle. Vanaf de leeftijd van één jaar wordt bij ieder bezoek een röntgenfoto gemaakt. Bij een normale ontwikkeling vindt de laatste controle plaats in het vierde jaar. Daarna worden geen problemen meer verwacht. Voor de controles komt u afwisselend bij de verpleegkundige kinderorthopedie en de kinderorthopeed. De kinderorthopeed is op de achtergrond altijd aanwezig in verband met de beoordeling van de echo's en röntgenfoto's en voor medische vragen en/of problemen.

Tips verzorging bandage

1. Wassen en verschonen

De Pavlik-bandage mag één uur per dag af. Deze tijd kunt u gebruiken om uw kindje in bad te doen. De bandage wast u met de hand en mag niet in de droger.

2. Draaghulpmiddelen

Het is belangrijk de hulpmiddelen waarin u uw kind vervoert aan te passen. In een autokinderzitje kunt u bijvoorbeeld een dikke handdoek of molton leggen, zodat de beentjes zonder belemmering worden gespreid. Een buik- of rugdrager is mogelijk als de beentjes goed gespreid worden in gebogen stand. Op de site van de vereniging aangeboren heupafwijkingen www.heupafwijkingen.nl vindt u informatie over aangepaste wandelwagens of autostoeltjes.

3. Voeden

Let bij het voeden op een goede spreiding van de beentjes. Borstvoeding geven is mogelijk met een bandage.

U kunt het volgende proberen:

- naast uw baby op bed liggen;
- het hoofdje op uw onderarm, de beentjes op een kussen naast uw zij;
- met een kussen op schoot.

Uw kindje kan wat meer moeite hebben met het doen van een boertje. Neem hier ruim de tijd voor. Eventueel kunt u advies vragen bij de lactatiekundige van Máxima Medisch Centrum, telefoonnummer (040) 888 84 42.

4. Smetplekjes

Smetplekjes kunnen ontstaan in de knieholtes, als de beentjes door de bandage dicht tegen de billen zijn opgetrokken. U kunt deze dun insmeren met zinkzalf. Bij warm weer is het verstandig sokjes te dragen en/of een katoenen broekje of maillot aan te doen. Kleertjes mogen de spreidbehandeling niet belemmeren, let bijvoorbeeld op een niet te strakke naad in het kruis.

De toekomst

Tijdige behandeling van heupdysplasie en heupluxatie geeft in veruit de meeste gevallen een goed resultaat. Door de behandeling kunnen gewrichtsproblemen, zoals toenemende luxatie (uit de kom raken) en artrose (slijtage) worden voorkomen. Vrijwel alle behandelde kinderen ontwikkelen een goed heupgewricht.

Belangrijke telefoonnummers

Bij vragen en problemen kunt u contact met ons opnemen:

Tijdens kantooruren

Polikliniek Orthopedisch Centrum Máxima,
telefoon (040) 888 86 20. Vraag naar de verpleegkundige kinderorthopedie.

Buiten kantooruren

Spoedeisende hulp (eerste hulp) locatie Veldhoven,
telefoon (040) 888 88 11.

Voor niet dringende vragen

E-mail: kinderorthopedie@mmc.nl

Meer informatie vindt u <https://kinderorthopedie.mmc.nl>.

Afsprakenschema heupdysplasie

Periode	Periode
2 weken na start	Bij 1,5 jaar
6 weken na start	Bij 2 jaar
12 weken na start	Bij 3 jaar
Bij 1 jaar	Bij 4 jaar

NB. afspraken vinden plaats op locatie **Veldhoven**

Hoe tevreden bent u over uw arts of ziekenhuis?
Geef uw mening over MMC op ZorgkaartNederland.nl

Máxima Medisch Centrum
www.mmc.nl

Locatie Eindhoven:
Ds. Th. Fliednerstraat 1
Postbus 90 052
5600 PD Eindhoven

Locatie Veldhoven:
de Run 4600
Postbus 7777
5500 MB Veldhoven

De informatie in deze folder is van algemene aard en is bedoeld om u een beeld te geven van de zorg en voorlichting die u kunt verwachten. In uw situatie kunnen andere adviezen of procedures van toepassing zijn. Deze folder is dan ook slechts een aanvulling op de specifieke (mondelinge) voorlichting van uw specialist of behandelaar.